

Jak mohou malé a středně velké podniky překonat nedostatečnou informovanost o GDPR

Úvod

Vzhledem k nařízení GDPR, které vstoupí v platnost 25. května 2018, narůstá tlak na malé a středně velké podniky (dále jako MSP), aby se plně zapojily a urychlily plnění legislativních požadavků navržených k ochraně osobních údajů občanů EU.

Podle Evropské komise je v zemích EU více než 23 milionů MSP, což představuje 99 % všech evropských firem¹. Jako takové jsou hlavním hnacím motorem ekonomického růstu, inovací, zaměstnanosti a sociální integrace.

Tyto firmy spravují velké množství osobních údajů a bez ohledu na jejich velikost nařízení GDPR požaduje, aby každá společnost, která podniká v EU, tyto informace bezpečněji sbírala, uchovávala a využívala. A stejně jako velké společnosti budou i ty menší pokutovány, pokud nařízení případně nedodrží.

Dodržování nařízení GDPR však ani zdaleka nemá být pouze formalitou - malým a středně velkým podnikům může přinést četné výhody. Může jim například pomoci dát si do pořádku postupy při správě údajů, což jim přinese více znalostí a hodnotných informací o uchovávaných datech.

Společnost Kaspersky Lab si vytkla za cíl porozumět krokům, které podnikají malé a středně velké firmy po celé Evropě, aby se připravily na blížící se termín přijetí nařízení GDPR. Začíná být jasné, že je třeba učinit příslušná opatření. Jak jsou v tomto ohledu připraveny právě MSP? Otázali jsme se více než 1 600 pracovníků IT s rozhodovací pravomocí zaměstnaných v MSP², abychom získali přehled o jejich informovanosti a osobních názorech ohledně legislativního nařízení.

1 Roční zpráva o evropských malých a středních podnicích, Evropská komise (listopad 2016)
2 Organizace s méně než 1 000 zaměstnanců jsou pro účely této zprávy považovány za MSP

Metodika

Průzkum MSP se konal jako část rozsáhlejší studie. Uskutečnilo se 2 303 online rozhovorů s pracovníky IT s rozhodovací pravomocí v organizacích s více než 50 zaměstnanci. Z tohoto počtu bylo 1 661 rozhovorů vedeno s pracovníky IT s rozhodovací pravomocí zaměstnanými u MSP (s méně než 1 000 zaměstnanci) sídlících v těchto zemích:

Velká Británie (205), Francie (223), Německo (214), Itálie (230), Španělsko (216), Belgie (102), Nizozemsko (110), Portugalsko (100), Dánsko (70), Švédsko (110) a Norsko (81).

Hlavní výsledky

- Na nařízení GDPR je připraveno pouze 25 % malých MSP
- Téměř polovina (46 %) velkých MSP je o nařízení GDPR dobře informována, v případě malých MSP je to pouze třetina (32 %)
- Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí působící v MSP ve Francii, Velké Británii, Německu a Itálii byli o nařízení GDPR informováni nejlépe
- V Dánsku a Norsku neměl jeden z deseti podniků o GDPR vůbec žádné povědomí, což je alarmující
- Dva z pěti pracovníků IT s rozhodovací pravomocí u MSP se cítí nařízením GDPR zahlceni
- Je tu však naděje – více než dvě třetiny očekávají, že díky nařízení GDPR vzroste jejich vliv

Nedostatečné znalosti by mohly vést k nepřipravenosti na směrnici GDPR

Dobrym barometrem, zda by společnost mohla být připravena na nařízení GDPR, je hodnocení její úrovně znalosti předpisů.

Na základě průzkumu jsme zjistili, že MSP menší velikosti investovaly méně času a úsilí, aby k danému termínu přijaly nařízení GDPR, než jejich větší protějšky. Jsou jistě méně informované a v důsledku toho méně připravené na legislativní požadavky, zavedly méně postupů, které pomáhají stanovit hlavní aspekty, jako s kým jsou data sdílena a která data se zpracovávají. To by mohlo být známkou toho, že současné úsilí informovat společnosti, aby byly připraveny na směrnici GDPR není u sektoru MSP tak efektivní, jak jsme doufali, a nebo že malé podniky prostě nevědí, kde mají začít. V každém případě to ukazuje, že manažeři IT a širší odvětví musejí sehrát důležitou roli.

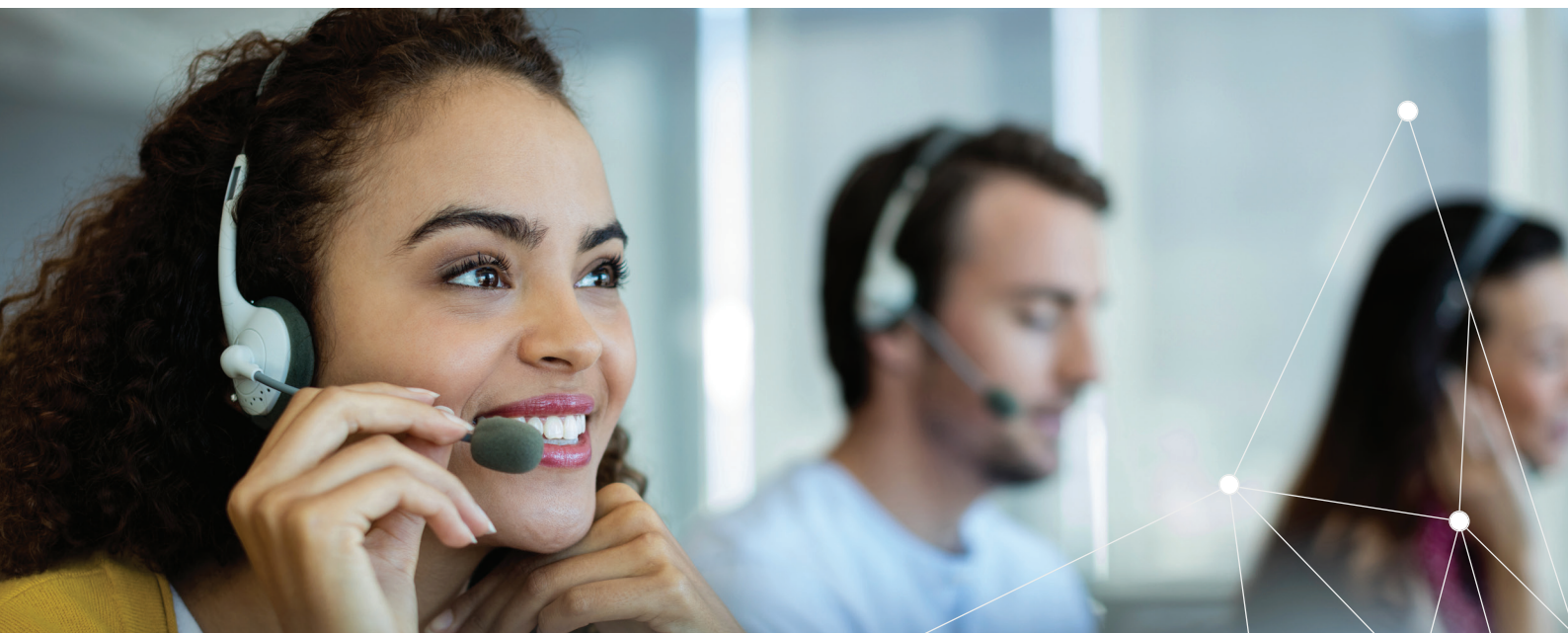
Menší firmy mají menší informovanost o nařízení GDPR než jejich větší protějšky. Téměř polovina (46 %) organizací větší velikosti mezi MSP (s 500 až 999 zaměstnanci) tvrdí, že má dobrou úroveň informovanosti o nařízení GDPR ve srovnání s pouhou třetinou (32 %) menších organizací (s 50 až 249 zaměstnanci).

Podniky s více než 1 000 zaměstnanců prohlašují, že jsou na nařízení GDPR připraveny nejlépe, což odpovídá jejich vyšší úrovni informovanosti. 35 % z nich uvádí, že jejich společnost již provedla většinu příprav na nařízení GDPR, zatímco u menších firem je to pouhých 25 %.

Ovšem tento nedostatek připravenosti u MSP je v rozporu s jejich přesvědčením, že jsou schopné zareagovat na porušení bezpečnosti dat v rámci nařízení GDPR. Překvapivě kolem 73 % menších společností mezi MSP (s 50 až 249 zaměstnanci) věří, že jsou schopné si poradit s porušením bezpečnosti dat způsobem, který je v souladu s nařízením GDPR, u společností s více než 250 zaměstnanci je to dokonce 80 % – i přes jejich nedostatečnou informovanost nebo připravenost.

Je zřejmé, že pracovníci IT s rozhodovací pravomocí působící v MSP mají před sebou ještě dlouhou cestu, než budou jejich společnosti plně připraveny na nařízení GDPR. Existuje také nebezpečí, že nedostatečná informovanost malých a středně velkých firem může bránit jejich úsilí správně se na nařízení GDPR připravit. Mnoho podniků dokonce neví, kde začít. To je problém, protože MSP mohou případně mnohem více ztratit, pokud dostanou velkou pokutu za nedodržování nařízení.

" Téměř polovina (46 %) organizací větší velikosti mezi MSP (s 500 až 999 zaměstnanci) tvrdí, že má dobrou úroveň informovanosti o nařízení GDPR ve srovnání s pouhou třetinou (32 %) menších organizací (s 50 až 249 zaměstnanci). "

Problémy s dodržováním nařízení v jednotlivých zemích

Tento nedostatek připravenosti na nařízení GDPR můžeme pozorovat u lišících se stupňů připravenosti mezi MSP v různých zemích. Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí působící v MSP ve Francii, Velké Británii, Německu a Itálii byli o nařízení GDPR informováni nejlépe a jejich znalosti o něm jsou na dobré úrovni. To vyplývá ze srovnání s dotazovanými v Dánsku a Norsku, kde jeden z deseti nemá o nařízení GDPR vůbec žádné povědomí, což je alarmující.

Ve většině oblastí, ve kterých proběhl průzkum, odborníci IT pravděpodobně nejsou schopni potvrdit, že mají „dobré znalosti“ o nařízení GDPR, místo toho dávají přednost odpovědi, že jsou informováni o „některých podrobnostech“. Například Francie je pouze jedinou zemí, kde více než polovina (52 %) dotazovaných pracovníků IT s rozhodovací pravomocí souhlasila s tím, že jsou informováni o nařízení GDPR a mají i dobré znalosti o předpisech. To by mohlo odrážet jak složitost samotných předpisů, nervozitu z přijetí zodpovědnosti a porozumění předpisům, tak i všeobecnou nedostatečnou informovanost MSP.

Víte o připravovaném Obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), které vstoupí v platnost 25. května 2018?

	Ano, mám dobré znalosti (%)	Ano, jsem informován/a o některých podrobnostech (%)	Ne, nic o tom nevím (%)
Belgie	20	34	14
Dánsko	14	39	16
Francie	52	37	2
Německo	45	40	3
Itálie	47	36	2
Nizozemsko	42	35	10
Norsko	18	56	11
Portugalsko	26	39	4
Španělsko	31	56	2
Švédsko	27	53	5
Velká Británie	49	38	3

10 %

Jeden z deseti dotázaných v Dánsku a Norsku vůbec neví o nařízení GDPR.

52 %

Francie je jedinou zemí, kde více než polovina (52 %) pracovníků IT s rozhodovací pravomocí souhlasila s tím, že jsou informováni a mají dobré znalosti o předpisech.

V první linii ochrany dat

Dodržování nařízení GDPR ze strany MSP by mělo být posuzováno v kontextu konkrétních oddělení podniku. Mnohé jejich oblasti mají totiž zásadní vliv na schopnost společnosti fungovat v souladu s předpisy. To je z toho důvodu, že osobní údaje jsou často uchovávány a zpracovávány v mnoha odděleních, jako jsou personální záležitosti, právo, finance, marketing a odbyt, právě tak jako v IT.

Při hlubší analýze zjišťujeme, že středně velké MSP (s počtem zaměstnanců 500–900) jsou nejvíce přesvědčeny, že jsou z hlediska spolupráce mezi odděleními nejlépe připraveny na nařízení GDPR. Věří si více než menší, ale i větší podniky. Pokud se bavíme o porozumění jejich rolím a povinnostem v rámci nařízení GDPR, byla důvěra nejvyšší u právního oddělení a oddělení IT – těsně následovanými personálním oddělením, a to u společností všech velikostí.

Snad v důsledku množství osobních zákaznických dat, která zachytí ve svých kampaních, pracují s nimi a ukládají je do zákaznických databází, mají pracovníci IT s rozhodovací pravomocí v MSP sklon nejméně důvěřovat v připravenost marketingových oddělení a oddělení podnikové komunikace na nařízení GDPR. Čtvrtina velmi malých firem (50–249 zaměstnanců) a podniků a jedna z pěti společností s 250–999 zaměstnanci pocítila, že je to součást firmy, která měla nejnižší povědomí. Za nimi těsně následovalo oddělení prodeje.

Je možné, že malé podniky trpí pod zátěží jak nedostatku znalostí, tak i zdrojů. Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí, kteří pracují v těchto podnicích, jsou si také pravděpodobně intenzivně vědomi chyb v zabezpečení zaviněných jejich kolegy v jiných odděleních, a jsou proto více znepokojeni změnou postupů, kterou je třeba provést, jestliže jejich podniky mají dodržovat nařízení GDPR.

"

Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí u MSP mají sklon nejméně důvěřovat v připravenost marketingových oddělení a oddělení podnikové komunikace na nařízení GDPR.

"

Naopak podniky s více než 1 000 zaměstnanců mohou mít potíže, protože jsou pro pracovníky IT s rozhodovací pravomocí příliš velké, než aby si mohli být jistí, že mohou postupy zlepšit včas. Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí se mohou v těchto společnostech skutečně cítit jako kolečka ve velkém stroji s malým vlivem na zásady správy dat.

Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí, kteří působí v podnicích s 500–999 zaměstnanci, se zdají být celkově poněkud jistější, je to jasné, když se podíváme na jejich pocity ohledně připravenosti na nařízení GDPR kolegů v jiných odděleních.

I když mají různou míru důvěry ve své kolegy, pracovníci IT s rozhodovací pravomocí také mají obavy, zda u jejich vlastního oddělení nebude zjištěno, že není v souladu s nařízením. Jeden z pěti pracovníků IT s rozhodovací pravomocí působících v podnicích s méně než 250 zaměstnanci věří, že oddělení IT nese nejvyšší riziko, že se skutečně přijde na to, že nedodržuje nařízení GDPR.

Pracovníci IT s rozhodovací pravomocí jsou pravděpodobně v první linii ochrany osobních údajů. Vědí, jak se zpracovávají informace v celé firmě, a výsledkem toho je, že se cítí nařízením GDPR více ovlivněni.

Snad v důsledku těchto faktorů se kolem 40 % pracovníků IT s rozhodovací pravomocí v MSP cítí nařízením GDPR zahlceno.

"

Jeden z pěti pracovníků IT s rozhodovací pravomocí působících v podnicích s méně než 250 zaměstnanci věří, že oddělení IT nese nejvyšší riziko, že se skutečně přijde na to, že nedodržuje nařízení GDPR.

"

Šance na posílení – všechny zprávy nejsou špatné

Odborníci IT v menších organizacích musí v příštích 12 měsících sehrát důležitou roli při poskytování pomoci svým podnikům, aby byly připraveny na nařízení GDPR. Ale enormní velikost tohoto úkolu může způsobit, že pro mnohé představuje značnou zátěž.

I tak je možné z nových předpisů mnoho získat a IT pracovníci díky nim dokonce mohou posílit své pozice.

MSP z toho vytěží správné uspořádání dat a zdravé pracovní postupy a díky tomu maximálně hodnotné údaje. Mohou například rozvinout zajímavé a personalizované zákaznické kampaně pro své cílové trhy, protože budou mít čistší databáze. Pro samotné odborníky IT by mohlo dodržování nařízení znamenat zapojení do tvorby nových systémů a procesů, ochranu osobních údajů v celé jejich organizaci a ovlivnění mnoha oblastí podnikání.

Asi polovina odborníků IT z MSP si myslí, že nařízení GDPR zvýší význam jejich role v rámci organizace. U dotázaných pracujících ve společnostech s 500–999 zaměstnanci byla značně vyšší pravděpodobnost odpovědi, že „nařízení GDPR zvyšuje důležitost mé role“ (61 %), než u pracovníků IT s rozhodovací pravomocí působících ve všech podnicích jiné velikosti: 50 % (podniky s 50 až 249 zaměstnanci), 51 % (podniky s 250 až 499 zaměstnanci) a 52 % (podniky s více než 1 000 zaměstnanců).

Dotázaní pracující v MSP s 500 až 999 zaměstnanci si také pravděpodobně spíš mohou myslet, že nařízení GDPR posílí jejich pozici (69 %) ve srovnání s pracovníky IT s rozhodovací pravomocí, kteří působí v organizacích s 50 až 249 zaměstnanci (61 %) a 250 až 499 zaměstnanci (60 %).

Podobně si respondenti v organizacích s 500 až 999 zaměstnanci pravděpodobně spíš myslí, že „nařízení GDPR změní vykonávání mé práce k lepšímu“: 58 % (firmy s 500 až 999 zaměstnanci) ve srovnání s 46 % (firmy s 50 až 249 zaměstnanci).

"

Dva z pěti pracovníků IT s rozhodovací pravomocí u MSP cítí GDPR jako zátěž.

"

Když přemýšlíte o Obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), do jaké míry souhlasíte, nebo nesouhlasíte s následujícími stanovisky?

Nařízení GDPR posílí moje pravomoci k ochraně dat v mé organizaci

Dva z pěti pracovníků IT s rozhodovací pravomocí působící v MSP se cítí nařízením GDPR zahlceni, mnoho z nich může v současné době trpět pod enormní zátěží nadcházejícího úkolu. To je zřejmě naléhavěji pociťováno v menších podnicích, kde odborníci IT mají již několik rolí. Pro ně může být dodržování nařízení GDPR jen další povinností, kterou musejí zvládat, zatímco větší podnik může zaměstnat specializovaného úředníka na ochranu dat, jehož jediným

úkolem bude dohlížet na dodržování nařízení GDPR. Je třeba toho učinit více, abychom pomohli MSP s menším počtem zaměstnanců k posílení na základě nových předpisů, jako je tomu u jejich protějšků v jiných organizacích. Ale jaká opatření je třeba přijmout, když mají omezené zdroje a rozpočty?

1 2 3 Překonávání nedostatků: kroky k dosažení souladu s nařízením GDPR

Nařízení GDPR představuje pro MSP značnou výzvu, ale současně s obtížemi spojenými s jeho dodržováním přijde i odměna. Přinese pro oddělení IT příležitost být integrální součástí firmy při zajišťování „zdravých“ procesů, integrity a důvěryhodnosti společnosti v důsledku dokonalého zvládnání a usnadňování dobré správy dat.

Náš průzkum ukazuje, že mezi odborníky IT v MSP je zájem o lepší ochranu dat, o která pečují, a i když mnoho z nich se může v současné době cítit zahlceno, mají příležitost být přímo u reálné změny uvnitř své organizace.

Je zřejmé, že stále existuje mezera v informovanosti a znalostech mezi podniky a MSP, která se odráží v jejich úrovni připravenosti a důvěry ve splnění úkolu – dosáhnout souladu s nařízením GDPR.

Obvyklým řešením je proto pro mnoho MSP spíše hledání odpovědných a spolehlivých partnerů, kteří jim budou nápomocni s plněním požadavků nařízení GDPR a bezpečností dat, než aby trpěly nedostatkem znalostí nebo nejistotou o nejlepšíh krocích, které je třeba podniknout. Tam, kde je dodržování nařízení tak důležité pro pokračování v podnikání, mohou třetí strany zajisté jako partneři nabízet rady, ochranu dat a řešení, aby podnikům pomohly převést jejich postupy při zpracování dat do procesů podle nařízení GDPR.

Těšíme se, že pomůžeme podnikům využívat tato řešení poskytovaná třetími stranami, upevňovat partnerství a konečně také vybojovat silnou roli pro IT v bitvě o ochranu osobních údajů v Evropě.

Více informací o roli společnosti Kaspersky Lab v revoluci týkající se ochrany dat a naše hodnocení nařízení GDPR, které poslouží jako ukazatel, najdete na našich webových stránkách: <https://www.kaspersky.co.uk/gdpr>

Pokud není uvedeno jinak, jsou veškeré statistické údaje zahrnuté v této zprávě čerpány z průzkumu provedeného pro společnost Kaspersky Lab agenturou Arlington Research v dubnu 2017. Více než 2 300 pracovníků IT s rozhodovací pravomocí v celé Evropě v organizacích s 50 nebo více zaměstnanci bylo dotázáno na jejich názory na nařízení GDPR a informovanost o něm.

Další informace o produktech a službách společnosti Kaspersky Lab vám poskytne obchodní zástupce nebo je najdete na stránkách www.kaspersky.cz

Kaspersky Lab Czech Republic s. r. o.

Nádražní 344/23

150 00 Praha 5

Česká republika

www.kaspersky.cz

© 2017 Kaspersky Lab. Všechna práva vyhrazena. Registrované ochranné známky a značky služby jsou vlastnictvím jejich příslušných vlastníků. Mac a Mac OS jsou registrované ochranné známky společnosti Apple Inc. Cisco je registrovaná ochranná známka nebo ochranná známka společnosti Cisco Systems, Inc. nebo jejich partnerských společností v USA a určitých dalších zemích. IBM, Lotus, Notes a Domino jsou ochranné známky společnosti International Business Machines Corporation, registrované v mnoha zemích na celém světě. Linux je registrovaná ochranná známka Linuse Torvaldse v USA a dalších zemích. Microsoft, Windows, Windows Server a Forefront jsou ochranné známky společnosti Microsoft v USA a dalších zemích. Android™ je ochranná známka společnosti Google, Inc. Ochranná známka BlackBerry je ve vlastnictví společnosti Research In Motion Limited a je registrovaná ve Spojených státech a může čekat na schválení nebo být registrovaná v jiných zemích.